

ผนวก ข

ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจหรือทดสอบว่า
บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมียาเสพติดให้โทษอยู่ในร่างกายหรือไม่

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมียาเสพติดให้โทษอยู่ในร่างกายหรือไม่ เพื่อให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษสามารถใช้อำนาจในการตรวจหรือทดสอบดังกล่าว ในกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเสพยาเสพติดให้โทษ ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหากับยาเสพติดให้โทษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 (7) และมาตรา 58/1 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 39 มาตรา 48 มาตรา 50 มาตรา 237 และมาตรา 238 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“การตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า การตรวจหรือทดสอบหาชนิดหรือปริมาณยาเสพติดให้โทษในร่างกายของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อันเกิดจากการเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภท 2 หรือประเภท 5 ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

“ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้มีอำนาจตรวจ หรือทดสอบ หรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษ

“ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ” หมายความว่า ผู้รับการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษในร่างกายโดยผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือโดยคำสั่งของผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ

ข้อ 2 ในการตรวจหรือทดสอบหยาเสพติดให้โทษ ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ แสดงความบริสุทธิ์ก่อนที่จะทำการตรวจหรือทดสอบ โดยให้แสดงเอกสารเพื่อแสดงตนว่าเป็นผู้ ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจหรือทดสอบ และแจ้งเหตุอันควรเชื่ออันนำมาซึ่งการ ตรวจหรือทดสอบดังกล่าว พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงขั้นตอนการตรวจหรือทดสอบ

ข้อ 3 การตรวจหรือทดสอบหยาเสพติดให้โทษ ให้ตรวจหรือทดสอบจากปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ โดยให้ปฏิบัติตามวิธีการตรวจหรือทดสอบของชุดน้ำยาตรวจสอบหรือ เครื่องมือแต่ละชนิด

ข้อ 4 การเตรียมการในการตรวจหรือทดสอบหยาเสพติดให้โทษให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีบริเวณสำหรับผู้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบ เพื่อดำเนินการตรวจ หรือทดสอบหรือเก็บปัสสาวะภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณี เพื่อให้การตรวจหรือทดสอบ หรือเก็บปัสสาวะเสร็จสิ้นไปโดยเรียบร้อยภายในสถานที่มิดชิดจากบุคคลภายนอก

(2) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการตรวจหรือทดสอบเพื่อให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันเหตุการณ์ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้มีอำนาจตรวจหรือ ทดสอบ

(3) จัดให้มีอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะ โดยให้ใช้ขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ปากกว้างพร้อมฝาปิดที่สะอาดและแห้ง มีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 60 มิลลิลิตร มีอุปกรณ์สำหรับ ผึ่งฝาปิดภาชนะเพื่อป้องกันการสับเปลี่ยนตัวอย่าง และให้มีฉลากและกระดาษขาวเพื่อใช้ สำหรับปิดผนึกขวดตัวอย่างปัสสาวะด้วย

ข้อ 5 วิธีเก็บปัสสาวะให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีผู้ควบคุมการถ่ายปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ปัสสาวะนั้นเกิดการเจือจางหรือสับเปลี่ยนตัวอย่าง

(2) ให้ทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างปัสสาวะและผลการตรวจหรือ ทดสอบตามแบบ ต.1 ต.2 และ ต.3 ที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

(3) บันทึกหมายเลขประจำขวด ชื่อ ชื่อสกุล และอายุของผู้รับการตรวจหรือ ทดสอบ วัน เวลาและหน่วยงานที่เก็บตัวอย่าง พร้อมทั้งลายมือชื่อของเจ้าของปัสสาวะ และ ลายมือชื่อของผู้ควบคุมการเก็บตัวอย่างปัสสาวะนั้นบนฉลากปิดขวดเก็บปัสสาวะ

(4) ให้ขวดเก็บปัสสาวะแก่ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ เพื่อนำไปถ่ายปัสสาวะ ใส่ขวดดังกล่าวจำนวนประมาณ 30 มิลลิลิตร

ข้อ 6 การตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษในเบื้องต้น ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบกระทำต่อหน้าผู้รับการตรวจหรือทดสอบ และให้ถือปฏิบัติโดยใช้เครื่องมือหรือชุดน้ำยาตรวจสอบของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ข้อ 7 ในกรณีที่ตรวจหรือทดสอบในเบื้องต้นตามข้อ 6 พบว่าบุคคลนั้นอาจเป็นผู้เสพยาเสพติดให้โทษ ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบจดบันทึกข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ภูมิลำเนาหรือสถานที่อยู่ที่สามารถจะเรียกตัวหรือออกหมายเรียกมาเพื่อดำเนินคดีได้เมื่อมีการตรวจสอบยืนยันผลแล้วพบว่าเป็นผู้มียาเสพติดให้โทษในร่างกาย

ข้อ 8 ในการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษในเบื้องต้นนั้น เมื่ออ่านผลแล้วให้แจ้งผลการตรวจหรือทดสอบแก่ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ โดยห้ามเปิดเผยผลการตรวจหรือทดสอบแก่ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และให้เก็บรักษาผลการตรวจหรือทดสอบไว้เป็นเอกสารลับ

ในกรณีที่ปรากฏผลบวกตามคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบของเครื่องมือหรือชุดน้ำยาตรวจสอบในข้อ 6 ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยที่ทำการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษปิดขวดเก็บปัสสาวะที่เหลือของผู้รับการตรวจหรือทดสอบนั้นให้สนิทพร้อมทั้งผนึกปากขวดด้วยแถบขาว โดยมีลายมือชื่อของผู้ทำการตรวจหรือทดสอบและผู้รับการตรวจหรือทดสอบกำกับไว้ แล้วให้รีบจัดส่งขวดเก็บตัวอย่างปัสสาวะดังกล่าวไปยังหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งตามข้อ 9 โดยเร็วในสภาพที่แช่เย็นเพื่อตรวจยืนยันผล

ข้อ 9 ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ มีอำนาจตรวจยืนยันผลว่าผู้รับการตรวจหรือทดสอบมียาเสพติดให้โทษอยู่ในร่างกายหรือไม่

- (1) สถาบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (2) กองพิสูจน์หลักฐานหรือกองกำกับการวิทยาการเขตสำนักงานวิทยาการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (3) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม
- (4) สำนักยาและวัตถุเสพติด หรือศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- (5) สถาบันยาเสพติดธัญญารักษ์ หรือศูนย์บำบัดรักษาเสพติด กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข
- (6) โรงพยาบาลของรัฐ

(7) หน่วยงานอื่นของรัฐหรือสถาบันอื่นที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษกำหนด

เมื่อหน่วยงานตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการตรวจยืนยันแล้ว ให้ถือว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นเป็นผู้มียาเสพติดให้โทษอยู่ในร่างกาย

ข้อ 10 ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ต่อการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษในร่างกาย ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบสั่งให้ผู้ที่มิเหตุอันควรเชื่อว่าเสพยาเสพติดให้โทษไปรับการตรวจหรือทดสอบหายาเสพติดให้โทษ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบดังกล่าว ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนดในคำสั่ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นธรรมตามควรแก่กรณี

ให้นำความในข้อ 2 และข้อ 9 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 11 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2546

ภักดี โพธิศิริ

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 120 ตอนพิเศษ 60 ง วันที่ 28 พฤษภาคม 2546)